

Cilj ne bo več zaslužek

V preteklosti niso vedno ravnali tako, da bi bilo očitno, da so v službi oznanjevanja, izobraževanja ter sociale in karitativnosti, sporočajo iz mariborske nadškofije, tega je zdaj konec.

Nadškofija ni pravi naslov za podatke o poslovanju Gospodarstva Rast, holdingov Zvon Ena in Zvon Dva ter T-2

VANESSA ČOKL

Ker se tednik L'Espresso sklicuje "na vatikanski dokument, ki ga nadškofija nima in ne pozna, ga ne more komentirati", pravijo v mariborski nadškofiji na italijanske podatke o globini finančne luknje nadškofije in z njo povezanih finančnih, gospodarskih družb. In: "V italijanskem tedniku so bile objavljene netočne trditve o gospodarskem položaju Nadškofije Maribor in z njo povezanih družb."

Naprej pa posredna ostra kritika na račun zamenjanega vodstva nadškofijske gospodarske uprave, ki jo je do konca lanskega leta vodil **Mirko Krašovec**: "Zavedamo se, da v preteklosti nismo vedno ravnali tako, da bi bilo očitno, da je naše poslanstvo izključno v službi oznanjevanja, izobraževanja in socialno-karitativnega poslanstva ... Namen je bil zagotoviti

trdnejšo finančno osnovo za redno in boljše delovanje osnovnega pastoralnega, vzgojno-izobraževalnega ter socialno-kulturnega delovanja. To je v drugih državah urejeno s pomočjo proračunskih sredstev. Ker pa tega pri nas ni bilo, smo se poskušali angažirati na gospodarskem področju. Danes se je tak način pokazal kot neprimeren rešitev za cerkveno ustanovo. V prihodnje smo odločeni to spremeniti. V prihodnje bo gospodarstvo v službi osnovnega poslanstva nadškofije, ne pa iskanja zaslužka. Pri tem ne moremo biti hitrejši zaradi reševanja trenutnih razmer. Odločeni pa smo se iz napačnih odločitev v preteklosti česa naučiti za prihodnost."

Ali bi komentiral spremembo smeri v mariborski nadškofiji, smo včeraj poskušali vprašati nekdanjega ekonomista nadškofije Krašovca, ki je šel lani v pokoj. Telefon je zvonil v prazno. Da se bo smer spremenila, je bilo jasno najmanj od prihoda nekdanjega murskosoboškega škofa **Martina Turnška** predlani za nadškofa pomočnika v Maribor. "Ekonomija ni moj cilj," je rekel Turnšek v intervjuju za Večer takoj na startu. Pod njim so za vodenje nadškofijskega gospodarstva lansko jesen postavili Slovenca iz Rima, jezuita **Lojzeta Cvikla**.

Lastniška razmerja, povezanost in nepovezanost med nadškofijo ter finančnima holdingoma Zvon Ena in Zvon Dva ter Gospodarstvom Rast pojasnjujejo v mariborski Cerkvi. Nadškofija ima svojo gospodarsko upravo. In je večinska lastnica Gospodarstva Rast. Solastniki sta celjska in murskosoboška škofija. Rast neposredno z nadškofijskim premoženjem ne upravlja. Je pa večinski, 55-odstotni lastnik Zvona

Ena. To naložbo, pravijo v nadškofiji, je gospodarska situacija precej zmanjšala. Delež Gospodarstva Rast v telekomunikacijskem podjetju T-2 je bil leta 2008 prodan. Nadškofija Maribor ni pravi naslov za podatke o poslovanju Rasta, obeh Zvonov in T-2, pravijo v nadškofiji. Da bi, posredno odgovorni, kot solastniki pomagali sanirati Gospodarstvo Rast, pa so v nadškofiji zastavili samostan v Studenichah, orglarsko delavnico v Hočah ter del objekta v Barvarski ulici v Mariboru. Ocenjena vrednost teh stavb je manj kot 3 milijone evrov.

Ves dolg povezanih družb so pri L'Espresso pripisali nadškofiji, pravijo mariborski cerkveni mošnje, to pa je napaka. Nadškofija Maribor, trdijo, je bankam konec leta 2010 dolgovala natančno 17,4 milijona evrov. Do sedaj je redno poravnala svoje obveznosti, upajo, da jih bo v bodoče tudi. Kot solastnikom Rasta jim je v nadškofiji iskreno žal, da je prišlo do sedanje situacije. Iz moralne odgovornosti, pravijo, se zato trudijo za čim manj bolečo sanacijo. Tuji finančni svetovalci, ki so jih na pomoč poklicali v nadškofiji, so tik pred tem, da bankam predstavijo konkreten sanacijski načrt. Tekst v tedniku L'Espresso da je "v trenutku, ko sta najbolj potrebna zaupanje in pripravljenost za skupno iskanje", v javnost vnesel strah, jezo in nezaupanje, to pa "zlahka privede do situacije, ko bi večina vpletenih veliko izgubila, največ prav mali delničarji". Prav zaradi njih kot odgovorni gospodarji angažirano sodelujejo pri reševanju situacije v Rastu in v obeh holdingih.

V bankah molk in zanimive sorodstvene zveze

V NLB, ki naj bi imela največ terjatev do podjetij, povezanih z mariborsko nadškofijo, pravijo, da podatkov o razmerjih s komitenti ne morejo razkrivati. Naši neuradni viri pa trdijo, da so se najmočnejše kreditne linije ljubljanske banke stekale predvsem v holdinga Zvon Ena in Zvon Dva, in to v pomembni meri za telekomunikacijsko podjetje T-2. A vse to je za zdaj ena najbolj varovanih skrivnosti v banki. Po naših informacijah naj bi Zvon Ena dolgoval NLB okoli 100 milijonov evrov, skupna izpostavljenost NLB do družb, ki so posredno v lasti mariborske nadškofije, pa naj bi znašala več kot 230 milijonov evrov. Posojila naj bi bila večkrat reprogramirana, nekatera tudi po desetkrat. Vprašljivo naj bi bilo njihovo zavarovanje, saj so nekatera zavarovana denimo z delnicami T-2, za katerega je NLB pred časom poslala ponudbo, da ga prevzame za evro. NLB-jevi krediti Zvonoma naj bi bili v pomembni meri tekli tudi preko Centra za poslovanje z velikimi podjetji NLB Podravje, kjer je bil decembra sprožen interni nadzor nad poslovanjem tega dela ljubljanske banke. A po naših virih naj bi bila ključna posojila odobrena v centrali NLB, a ne več v času uprave **Boža Jašoviča**. Pomemben del kreditov naj bi bil dogovorjen v času, ko je v upravi NLB sedel **Slavko Jamnik**, brat pomožnega škofa ljubljanske nadškofije **Antona Jamnika**. V skladu z določili zakona o bančništvu, ki bankam prepoveduje razkrivanje kakršnihkoli podatkov o komitenti, Nova KBM vsebin odnosov in dogovorov, sklenjenih z njimi, ne razkriva. Enak odgovor smo dobili iz banke UniCredit Slovenija. **(mst, if)**